100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

Apariție săptămânală
5,99 LEI / 29,99 MDL

23

ADOLF HITLER

DeAGOSTINI

100 DE PERSONALITĂȚI
Oameni care au schimbat destinul lumii

Adolf Hitler

Numărul 23

Pentru orice informație sau lămurire,
contactați-ne la telefonul: **(021) 40.10.888** sau trimiteți un e-mail la info@deagostini.ro
Servicii pentru clienți: de luni până vineri, între orele 10:00 - 15:00
Pentru o mai bună deservire solicitați întotdeauna publicația de la același punct de vânzare și informați vânzătorul asupra intenției de a cumpăra și aparițiile următoare.
Pentru orice informație, lămurire, înlocuire de exemplare sau comenzi de numere anterioare, sunați-ne la tel. **(021) 40 10 888**
Pentru informații și comenzi de numere anterioare, cititorii din Republica Moldova pot suna la **(022) 21.07.98** - Paramedia, Chișinău.

Vizitați site-ul nostru la adresa

www.deagostini.ro

EDIȚIE SĂPTĂMÂNALĂ
EDITURA: De AGOSTINI HELLAS SRL
EDITOR: Petros Kapnistos
MANAGER ECONOMIC: Fotis Fotiou
MANAGER DE REDACȚIE ȘI PRODUCȚIE: Virginia Koutroubas
ADRESĂ: Vuliagmenis 44-46, 166 73 Atena
MARKETING MANAGER: Michalis Koutsoukos
PRODUCT MANAGER: Nasita Kortesa
COORDONATOR DE PRODUCȚIE: Carolina Poulidou
MANAGER DISTRIBUȚIE: Evi Boza
MANAGER LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Dimitris Pasakalidis
COORDONATOR LOGISTICĂ ȘI OPERAȚII: Antonis Lioumis

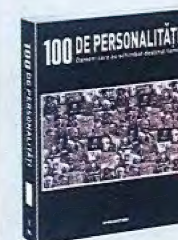
ADAPTARE PENTRU LIMBA ROMÂNĂ:
Fast Translate, Best Communication Media SRL
DTP: RAY
TIPĂRIRE ȘI LEGARE: NIKI EKDOTIKI S.A.
DIRECTOR DE PRODUCTIE TIPOGRAFIE: STELIOS KRITSOTAKIS

IMPORTATOR: Media Service Zawada S.R.L
Country Manager: Mariana Mihălțan
Marketing Manager: Adina Bojică
Redactor: Gabriela Muntean
Distribution Manager: Dan Iordache
ADRESA: str. Louis Pasteur nr. 38, et.1, ap.5,
sector 5, București, România
Telefon: (+40) 21 318 7398
DISTRIBUITOR: Hiparion S.A.

ISSN: 1791-0765

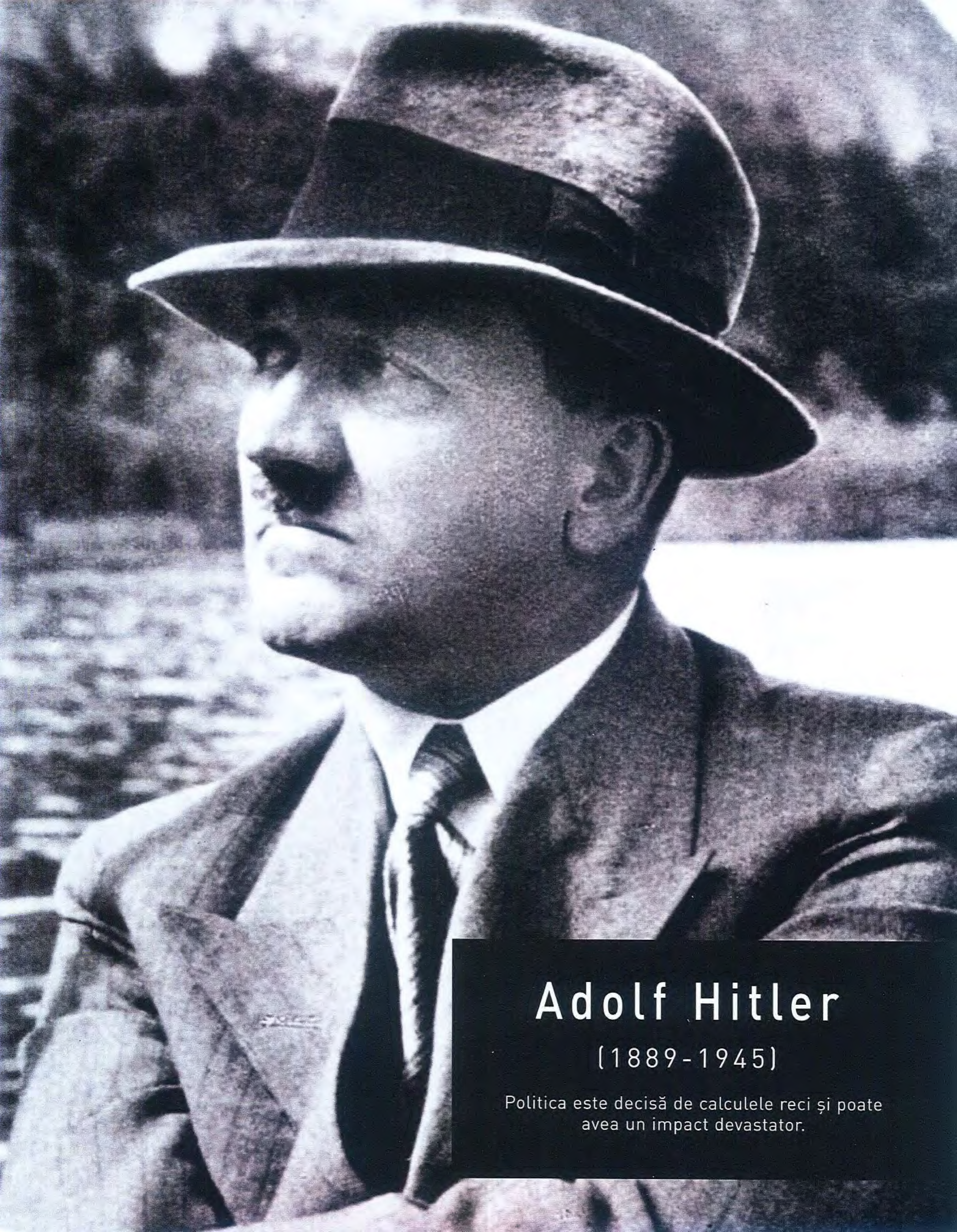
Fotografii: Uniphoto Press

Prețul numerelor
Prețul primului număr: 2,99 LEI / 14,50 MDL
Prețul celui de-al doilea număr și al tuturor celorlalte numere: 5,99 LEI / 29,99 MDL

Biblioraft
Nu ratați biblioraftirile speciale în care puteți colecționa seria 100 de personalități!. Biblioraftirile sunt disponibile la chioșcurile de ziare la prețul de 6,99 LEI / 35 MDL. DeAgostini va anunța datele de publicare a biblioraftirilor în seria de reviste.

Editorul își rezervă dreptul de a schimba ordinea publicării personalităților sau de a le înlocui cu altele.

Adolf Hitler

(1889-1945)

Politica este decisă de calculele reci și poate avea un impact devastator.

Adolf Hitler

Ce fel de viață a dus Hitler?

PROLOG

NUMĂRÂNDU-SE PRINTRE perdanții Primului Război Mondial, Germania a fost condamnată la plata unor daune de război exorbitante. Economia s-a prăbușit sub presiunea șomajului și a inflației galopante, frământări sociale nemaiîntâlnite sufocând viața socială. În sufletul multor germani a început să se dezvolte un resentiment puternic împotriva țărilor care au câștigat războiul, ca și împotriva evreilor care reușiseră în cea mai mare parte să își păstreze averile. Acesta este contextul în care a apărut o anumită facțiune politică, ce avea să fie condusă de o figură extraordinar de carismatică.

Adolf Hitler.

Țara și-a pus speranțele în el, aducându-l în fruntea țării, de unde și-a asumat în scurt timp rolul de dictator, ducând Germania pe un drum fără întoarcere. A pornit în căutarea „guvernului ideal", fapt ce l-a determinat să pornească cel de-al Doilea Război Mondial și Holocaustul. Și-a lăsat amprenta pe paginile istoriei drept reîncarnarea diavolului. Așadar, ce fel de viață a dus Hitler?

TABEL CRONOLOGIC

1701	Înfiinţarea regatului Prusiei
1748	Revoluţia de trei luni de la Viena şi Berlin
1756	Războiul de 7 ani
1862	Bismarck preia puterea în Prusia
1870	Războiul franco-german
1871	Întemeierea Germaniei
1889	Naşterea lui Hitler
1900	Este înscris la şcoală la Linz
1907	Este respins la admiterea la universitate / Hitler se mută la Viena
1913	Se mută la München
1914	Izbucneşte Primul Război Mondial / Hitler se înrolează în armata germană
1918	Semnarea Tratatului de la Versailles / înfrângerea Germaniei
1919	Se înfiinţează partidul muncitoresc german
1920	Partidul muncitoresc german începe să fie cunoscut drept partidul nazist
1921	Crearea miliţiilor SA
1922	Mussolini instituie un nou guvern
1923	Pune în scenă o mică revoltă la München
1924	Dictează „Mein Kampf"
1925	Crearea miliţiilor SS
1933	Devine cancelar
1934	Devine Führer şi obţine controlul total asupra Germaniei
1935	Intră în vigoare Legile de la Nürenberg
1938	Armata germană cucereşte Austria
1939	Izbucneşte al Doilea Război Mondial
1940	Căderea Parisului / Crearea alianţei dintre Germania, Japonia şi Italia
1944	Debarcarea din Normandia / Eliberarea Parisului
1945	Căsătoria cu Eva Braun / Hitler se sinucide
1945	Căderea Berlinului / Germania se predă necondiţionat
1945	Sunt lansate bombele atomice asupra Hiroshimei şi Nagasaki-ului
1955	Germania de Vest îşi recapătă suveranitatea
1961	Începe construcţia Zidului Berlinului
1973	Germania de Vest devine membră ONU
1989	Sfârşitul Războiului Rece Căderea Zidului Berlinului

Distrugere şi utopie în viziunea temutului dictator

Adolf Hitler a condus mişcarea nazistă, ce a făcut o lume întreagă să tremure de frică. S-a folosit de haosul care pusese stăpânire pe Germania de după Primul Război Mondial pentru a acapara puterea totală, readucând țara în stare de război. În copilărie a fost un susținător fervent al artelor, dar un eveniment necunoscut l-a smuls de pe această linie. Vom explora viața dictatorului singuratic care a încercat să conducă lumea.

▲ Adolf Hitler s-a născut în orășelul Braunau, la granița dintre Germania și Austria, în 1889. De celălalt mal al râului care separa cele două state, Adolf putea să vadă Germania lui Bismarck.

Prejudecățile copilăriei

Piedici şi justificări

EDWARD HUMA, profesor la Școala de Științe Practice din Linz, Austria, era îngrijorat cu privire la unul dintre elevii săi. Deși genial, prejudecățile ajunseseră să îi sufoce dorința de a învăța. Orator fără egal, susținea că „nu vede absolut niciun motiv să studieze limbile străine sau științele ca să ajungă artist". Cât a trăit la țară, a fost un elev excelent de gimnaziu, dar odată cu plecarea la oraș s-a confruntat cu primele piedici.

Tatăl său Alois, funcționar vamal, dorea ca băiatul să îi calce pe urme și a încercat să-l convingă cu forța pumnului să renunțe la pasiunea pentru artă. În aceste condiții, fiul a căutat cu bună știință să obțină rezultate slabe la învățătură, pentru a-și bloca accesul la o carieră de funcționar public. Situația l-a înfuriat pe tată, care a început să își bată băiatul cu bocancii. Adolf a îndurat bătaia, învățând că violența și teama reprezintă modalități foarte eficace de a controla oamenii. 30 de ani mai târziu, avea să își înscrie numele în analele istoriei drept unul dintre cei mai atroce dictatori pe care i-a cunoscut omenirea.

Credința copilului delăsător

Această relație violentă tată-fiu nu a durat foarte mult. Când Adolf era în al doilea an de studiu, tatăl său a decedat pe neașteptate, după ce s-a prăbușit inexplicabil în timp ce bea un pahar la cârciumă. Toate încercările de a îl resuscita au fost sortite eșecului. A treia soție a lui Alois, Klara, casnică, era cu 23 de ani mai tânără decât el.

Dincolo de labilitatea psihică, aceasta ajunsese să accepte abuzurile repetate ale soțului. După decesul lui Alois, abuzurile au continuat, avându-l de data aceasta ca autor pe Adolf, care preluase rolul tatălui său.

Ajuns în ultimul an de liceu, Adolf a decis că nu vrea să își sacrifice libertatea de dragul științei, așa că a renunțat la școală. S-a mutat împreună cu mama sa vitregă, ducând o viață foarte comodă și lipsită de evenimente neprevăzute. Banii câștigați din vânzarea casei tatălui după moartea acestuia le-au ajuns pentru a susține stilul de viață al băiatului trândav.

Obediența mamei și averea tatălui i-au permis lui Adolf să crească complet rupt de realitate, obiș-

▲ Locul nașterii lui Adolf, în Braunau. Locul de muncă al tatălui implica mutări frecvente, astfel că a apucat să trăiască numai 3 ani în această casă.

Versiune diferită

ARBORELE GENEALOGIC AL LUI HITLER

Hitler este celebru pentru masacrul a milioane de evrei, dar există unele dovezi că avea el însuși rădăcini semite. Tatăl său a fost copil din flori, astfel că nu i se cunoaște genealogia. Mama lui Alois, Anna, l-a născut în timp ce lucra ca femeie de serviciu pentru o familie de evrei din Graz, Austria, astfel că unii istorici înaintează ideea că tatăl ar putea descinde din acea familie. Dacă astfel stau lucrurile, Hitler ar avea pe sfert sânge israelit, suficient pentru a fi considerat în mod oficial evreu.

▲ Hitler, copil inocent în vârstă de numai un an

Totuși, la acea vreme nu se obișnuia să se emită certificate de naștere, iar evreilor le era interzis să locuiască în Graz, astfel încât este posibil ca Anna să nu fi lucrat niciodată pentru o familie de evrei. Teoria conform căreia Hitler ar putea avea origini semite nu a fost respinsă de cercetătorii moderni, însă identitatea tatălui lui Alois rămâne o necunoscută. Unii istorici afirmă că tatăl lui adevărat era cumnatul tatălui oficial, Johann Hiedler. Dacă astfel stau lucrurile, apar o serie de probleme noi – mama și tatăl lui Hitler ar fi unchi și nepoată, iar Hitler ar rezulta dintr-o relație de incest. Hitler a avut mulți frați și surori, una dintre surorile sale murind la o vârstă fragedă, fără a fi în totalitatea facultăților mintale. Poate acesta este și motivul personalității dezechilibrate a lui Hitler.

nuindu-se să primească tot ce își dorea. Profesorul Edward Huma îl descrie ca fiind copleșit de prejudecăți pe care le acumulase în cursul copilăriei. Ori de câte ori cumpăra un bilet la loterie se aștepta să și câștige, pentru ca apoi, când câștigul nu se materializa, să se manifeste violent. Chiar și după ce a revenit în contact cu realitatea, a continuat să creadă că ar trebui să câștige la loto de fiecare dată când juca.

După ce a conviețuit timp de 2 ani cu mama sa vitregă, ducând o viață materialistă, îndestulată, a decis să plece la Viena, capitala Austriei, pentru a-și îndeplini destinul. A dat examenul de admitere la Academia de Arte Frumoase din Viena, o instituție foarte prestigioasă. Nu era deloc îngrijorat cu privire la rezultat, pentru că fusese un elev strălucit în liceu și avea talent artistic. Când s-au afișat rezultatele și a aflat că nu a fost admis, s-a înnegrit de furie, a început să tremure și a părăsit imediat Academia. La acea vreme, Adolf Hitler împlinise 18 ani.

▲ Alois Hitler, deși nu absolvise gimnaziul, a reușit să devină funcționar vamal, poziție relativ înaltă la acea vreme.

Linz a fost primul oraș pe care l-a vizitat Adolf, de la nașterea sa în mediul rural, la Braunau. Această clădire este simbolul orașului, construită în secolul al XVIII-lea de locuitori în cinstea terminării războiului și al eradicării epidemiei de ciumă bubonică.

▲ Hitler (în medalion), pe când era elev. În gimnaziu a fost un elev strălucit. Chiar și în această fotografie de grup, pare să aibă ceva din aura unui dictator.

▲ Adolf Hitler avea să afirme: „Mama mea s-a concentrat întotdeauna asupra treburilor casnice și s-a îngrijit de noi cu toată dragostea". Klara a fost o casnică tăcută și obedientă.

Adolescența tenebroasă din Viena

O piedică periculoasă

ÎN TOAMNA ANULUI 1908, Hitler a avut un alt șoc, similar celui din anul precedent. După ce studiase temeinic, sub îndrumarea unui sculptor, in vederea admiterii la școala din Viena, examinatorul a refuzat fie și să își arunce privirea asupra noilor sale opere de artă.

„Este cert că ai talent de execuție, dar personalitatea ta pur și simplu nu este potrivită pentru această instituție."

Aceasta este explicația care i-a fost oferită lui Hitler pentru eșecul suferit cu un an în urmă. De această dată, decisese să dea examen pentru secția de construcții. Cu toate acestea, rezultatul nu a fost favorabil. Deja Hitler nu mai avea niciun umăr pe care să se sprijine. În timp ce se pregătea pentru al doilea examen de admitere, mama sa, Klara, fusese răpusă de cancer. Subzistența sa era asigurată de mica moștenire rămasă de la părinți, la care se adăuga indemnizația de orfan acordată de autoritățile austriece, în sumă de 25 de coroane de lună.

Unii istorici consideră că șocul suferit după eșecul repetat la examenul de admitere a fost destul de puternic. Simțind că nu este încă pregătit să se angajeze, a continuat să ia câteva lecții particulare. Totuși, nu a încercat să părăsească Viena. Simțea că orașul mai are destule să îi ofere, astfel că s-a mutat într-un mic apartament de pe strada Schtumper, localizată într-un cartier sărac din capitala artelor.

▸ Opera din Viena, unde Adolf plătea 2 coroane pentru un bilet la spectacol. La acea vreme, opera se număra printre puținele modalități de petrecere a timpului liber.

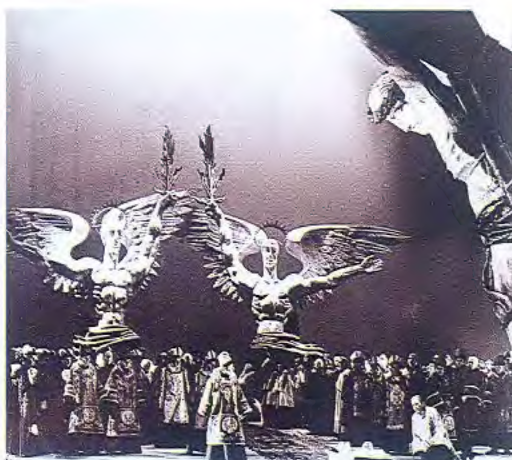

▾ Schiță cu Adolf Hitler în adolescență. Pe chipul său nu se întrevede nicio urmă din figura dictatorului care avea să devină.

Antisemitismul câștigă teren

Lipsit de un țel care să îi focalizeze energiile, având la dispoziție mult timp liber, Adolf s-a cufundat în lectură. Obișnuia să frunzărească volumele, citind doar

▲ Scenă din opera „Parsifal" de Wagner. Asistând la reprezentaţie, Adolf a simţit că ar putea conduce întreaga lume.

secţiunile pe care le considera relevante. Nu le citea de plăcere, ci doar pentru a-şi confirma veridicitatea viziunii sale despre lume.

Dintre aceste cărţi, „Legendele eroilor şi zeilor germani" se număra printre preferatele lui.

Ocazional îşi petrecea serile urmărind spectacolele Operei din Viena, în special cele care puneau în scenă compoziţiile lui Richard Wagner. Era pasionat de muzică, dar, având în vedere condiţia sa modestă, nu îşi permitea decât locurile în picioare de sub loja regală. Preferata sa era „Lohengrin", povestea unui bărbat care tânjeşte după dragostea necondiţionată a unei fete.

Uneori se pierdea în mulţimile care încercau să pătrundă în clădirea parlamentului german. Aşezat în public, asculta îndelung dezbaterile senatorilor. Aceştia au căzut de acord la un moment dat să afişeze un semn gigantic prin care să se interzică accesul câinilor şi al evreilor, fapt care indică amploarea crescândă a mişcării antisemite în Viena. Primarul socialist al Vienei, Karl Lueger, era în fruntea acestei mişcări, avertizând populaţia asupra faptului că ţara avea de suferit de pe urma comercianţilor evrei care acumulaseră averi semnificative.

Locuitorii Vienei deja începuseră să promoveze alungarea tuturor evreilor de pe continentul european. În această perioadă, Adolf a intrat pentru prima oară în contact cu un evreu. Aceştia locuiau în număr foarte mic în Linz, oraşul în care şi-a petrecut anii de gimnaziu, şi majoritatea fuseseră complet asimilaţi în cultura locală, astfel că Adolf nu era nici măcar conştient de existenţa lor. Evreul pe care l-a cunoscut Adolf cerşea pe străzi, în faţa unui magazin, fiind în cele din urmă ridicat de poliţie. Hitler citise multe dintre operele lui Stewart Chamberlain, care afirma că, în timp ce grecii au pus bazele filosofiei şi artei iar romanii au inventat politica şi justiţia, evreii - poporul care l-a trădat pe Iisus - ar fi avut un impact negativ asupra societăţii. De asemenea, primarul oraşului aderase recent la o organizaţie antisemită.

Emblema organizaţiei era zvastica, semn care avea să devină simbolul partidului nazist. Sigla simboliza soarele, precum şi superioritatea şi puritatea rasei ariene.

▲ Chiar şi Wagner, unul dintre idolii lui Hitler, a fost antisemit. Ideea unei ţări locuite exclusiv de germani cu o genealogie nealterată a influenţat puternic adolescenţa lui Hitler.

▲ Catedrala din Viena s-a numărat printre puţinele locuri frecventate de Hitler în timpul şederii sale în Viena. Această clădire legendară a reprezentat subiectul multora dintre schiţele sale.

Viena începutului de secol XX. Acest oraş al artelor a găzduit numeroase genii şi s-a plasat în centrul mişcării antisemite.

DIN CULISE

ÎN CE CONSTĂ RASA GERMANĂ?

Adolf Hitler a visat că germanii vor cuceri lumea. Era convins că rasa germană era superioară celorlalte, şi cu această credinţă în suflet a inspirat teamă unei lumi întregi. Susţinea cu fiecare prilej că „adevăraţii germani sunt înalţi, albi şi blonzi". Acestea caracteristici erau specifice locuitorilor nordului Germaniei, care nu i se aplicau nici măcar lui însuşi.

La începuturi, germanii erau un trib care a migrat dinspre ţările Europei Occidentale şi s-a amestecat cu locuitorii Germaniei de astăzi, dând naştere rasei germane, aşa cum o cunoaştem în zilele noastre. Adolf credea că, pentru a păstra puritatea rasei, era imperativ necesar ca aceasta să nu intre în contact cu sângele altor rase. Bineînţeles, pentru a-ţi demonstra calitatea de german pur, era necesar să îţi sondezi trecutul cu mii de ani în urmă, demers imposibil a fi concretizat.

▲ Germanii vremurilor noastre. Membrii acestei familii prezintă o diversitate de culori capilare.

Istoricul roman antic Cornelius Cacitus, referindu-se în cartea sa „Germania" la poporul german, îl descria ca fiind din cale-afară de mândru, curajos şi sofisticat. Hitler a regăsit şi a accentuat aceste calităţi în germanii vremurilor sale. A încercat să reînvie mândria germanilor în înţelepciunea populară, petrecând ore îndelungate citind despre tradiţiile şi cultura germană. A greşit, în schimb, făcând confuzia între cultură şi rasă.

Un război binevenit

▾ Adolf la München. Își pierduse direcția în viață, dar știa că va deveni „cineva".

Evitarea încorporării

Singuraticul Adolf Hitler ducea o viață boemă în Viena, dar libertatea de care se bucura avea limitele sale. Tocmai împlinise 24 de ani, când a primit ordinul de încorporare în armata austriacă. A ignorat ordinul în mod repetat. Nu putea accepta ideea că armata în care era chemat să se înroleze conținea și negri, și evrei, și o varietate de alte rase. Fiind inclus pe lista celor care nu s-au prezentat la încorporare, a început să schimbe frecvent reședințele, ștergându-și cu grijă urmele, în speranța că nu va fi găsit. În 1913, intuind că este în pericol, a decis să părăsească Viena, în favoarea orașului german München.

Adolf a ajuns la München în luna mai. Deși germanii și austriecii împărțeau aceeași limbă, Germania era totuși o țară străină. La graniță, a bifat în formularul vamal căsuța „apatrid", pentru a evita posibile suspiciuni din partea oficialităților austriece. În cele din urmă, faptele sale au fost descoperite, și i s-a ordonat să se prezinte la Linz pentru investigații. În acel moment, le-a adresat autorităților locale o lungă scrisoare emoționantă.

„Preț de doi ani, am dus o viață nefericită și instabilă, lipsit de prieteni. Singurul meu tovarăș de viață a fost foamea."

Această epistolă stă mărturie pentru viața tragică și singuratică pe care a cunoscut-o la Viena artistul în devenire.

La München a dus o viață de pribeag. După ce a fost luată decizia ca ancheta privind dezertarea sa din serviciul militar să se țină la Salzburg, în apropiere de München, folosindu-se de talentul său oratoric, Hitler a reușit să îi convingă pe anchetatori că nu era apt din punct de vedere fizic să se înroleze în armată. În realitate, motivul pentru care nu voia să facă parte din armata austriacă era unul singur, acela că devotamentul său se îndrepta mai degrabă către armata germană.

▾ „Arta germană nu poate fi înțeleasă în lipsa unei vizite la München", avea să afirme Adolf câțiva ani mai târziu. Obișnuia să facă schițe ale clădirilor celebre din oraș și să le vândă pentru a-și asigura subzistența. Zilele petrecute citind cărți sau desenând schițe erau destul de liniștite.

Ca urmare a pierderii Primului Război Mondial, germanii au fost condamnați să plătească compensații de război enorme, care au distrus economia și au marcat începutul unei epoci de inflație ridicată și șomaj.

Munca de curierat

La 1 august 1914, în Piața Odeon din München, se adunase o masă de oameni care fremăta de entuziasm. Germania tocmai declarase război Rusiei, după ce armata rusă invadase Austria. Acest moment a marcat începutul Primului Război Mondial. Germanii au știut că devin inamicii Franței, Angliei și ai celorlalte superputeri ale lumii, dar o făceau având convingerea că vor ieși din război victorioși.

Adolf Hitler se număra printre cei peste măsură de fericiți de începerea războiului, mai ales în condițiile în care victima invaziei era tocmai Austria

sa natală. Temându-se că războiul se va încheia prea repede, a încercat imediat să se înroleze în armata germană.

„Pentru țara și compatrioții mei, sunt gata oricând să-mi dau viața..."

Pentru înrolare a solicitat permisiunea regelui Bayern-ului, Friedrich al III-lea, care și-a dat acordul fără ezitare.

Odată devenit soldat, a parcurs nouă săptămâni de instrucție dură, și a fost trimis în Flandra să lupte împotriva britanicilor. Deși primise numai un post de curier în regimentul său, a reușit totuși să captureze mai mai mulți soldați inamici, fiind decorat cu Crucea de Fier, Clasa a Doua. După ce a luat contactul pentru prima oară cu războiul, Hitler

▲ Wilhelm al II-lea

și-a dat seama că și-a găsit menirea în viață. Deși la fel de neadaptat și neîndemânatic, cu dificultăți în relaționarea cu ceilalți, pe câmpul de bătaie și-a îndeplinit cu succes rolul de a duce scrisori la München și înapoi, știind cât de important era în tabloul mai larg al eforturilor de război.

Totuși, dincolo de cât de bine și-a făcut datoria în armată, nu a depășit statutul de curier, plasându-se pe picior de egalitate cu soldatul de rând. A înțeles că faptul că nu era german nativ, coroborat cu nefinalizarea studiilor, îl vor împiedica să avanseze în grad în armată. Aproape că pierduse orice speranță, când războiul a luat sfârșit. Germanii pierduseră. Hitler și-a dat seama că va trebui să găsească o altă modalitate de a deveni o persoană importantă și de a intra în istorie. Germania a fost condamnată la plata unor compensații de război enorme, care au dus în curând la colapsul economiei. Țara era bântuită de inflația galopantă și de șomaj.

◄ Hitler (dreapta), care a luptat pentru Germania de pe poziția de „străin", s-a simțit în elementul lui în timpul războiului. Superiorii săi l-au caracterizat drept „un bărbat liniștit dispus să sacrifice multe pentru a contribui la eforturile de război".

Clipe personale

CEL MAI BUN PRIETEN AL LUI ADOLF – CÂINELE SĂU

Hitler, lipsit de prieteni apropiați în copilărie, nu a avut niciodată încredere în ceilalți, dar l-a copleșit cu dragoste și afecțiune pe cel mai bun prieten al său – un câine.

Pe când lucra ca mesager, la 24 de ani, a găsit un câine abandonat pe care l-a numit „Huschkle", care însă i-a fost în scurt timp furat de către alți soldați. Când a ajuns în fruntea partidului nazist, a cumpărat un ciobănesc german.

▲ Hitler iubea toate rasele de câini, și de multe ori putea fi surprins zâmbind când era singur cu câinele său.

Și amanta sa, Eva, avea doi câini, care îi alinau singurătatea cât timp Hitler nu era lângă ea. Se pare că în perioada pe care o petreceau la casa Evei din munți, câinii ei se bucurau de mai multe privilegii decât ciobănescul german al lui Adolf.

Chiar și spre sfârșitul regimului, Adolf era mereu însoțit de noul său câine, Blondie. De altfel, Hitler și Eva au testat pe această cățelușă otrava cu care intenționau să se sinucidă câteva minute mai târziu.

„Câinii nu te trădează niciodată; ei sunt întotdeauna de partea stăpânului și îl sprijină", le spunea Hitler apropiaților. Înconjurat de inamici, părea că singurii care i-au rămas loiali au fost câinii.

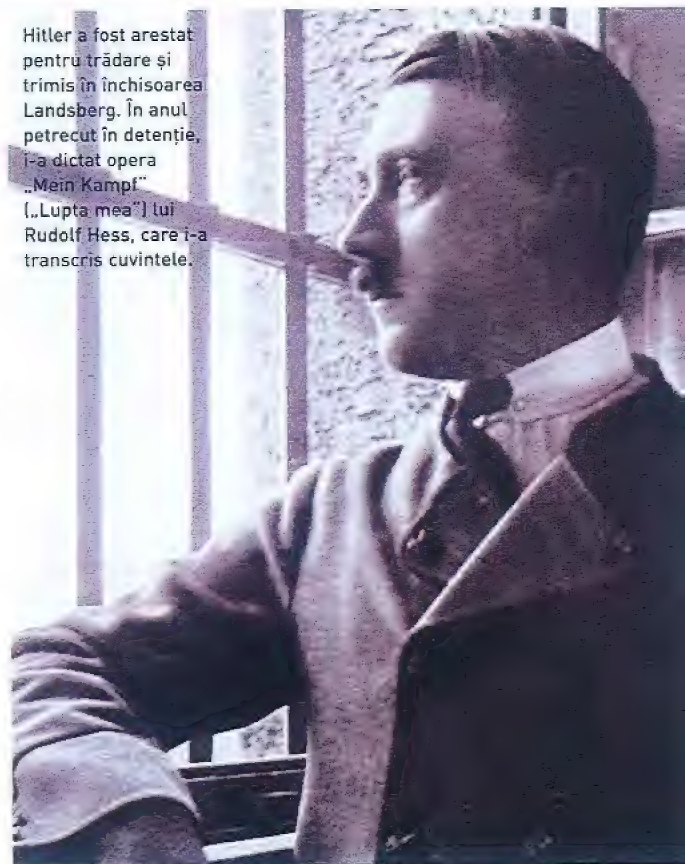

▲ Germani luptând în Primul Război Mondial. Războiul s-a transformat într-o luptă pentru resurse și, odată cu trecerea timpului, numărul morților creștea exponențial.

Accederea în lumea politică

◄ Una dintre puținele imagini ale partidului muncitoresc german. Pe atunci, Adolf (stânga) era însărcinat cu publicitatea.

Hitler a fost arestat pentru trădare și trimis în închisoarea Landsberg. În anul petrecut în detenție, i-a dictat opera „Mein Kampf" („Lupta mea") lui Rudolf Hess, care i-a transcris cuvintele.

Partidul muncitoresc german

ÎN 1920, Adolf a părăsit armata, deși acolo se simțea ca acasă. A pornit în căutarea unui nou mod de a se realiza. A decis că talentul său oratoric îl va putea propulsa într-o carieră de politician.

La vârsta de 30 de ani, partidul muncitoresc german a devenit noul cămin al lui Adolf. Circulă multe povești despre cum a ajuns Hitler să devină membru al acestui partid. Se spune chiar că după Primul Război Mondial și-a păstrat statutul de membru în armata germană și a primit instrucțiuni să spioneze partidul, motiv pentru care s-a înscris în gruparea politică. Aceasta pentru că guvernul de la Bayern dorea să monitorizeze toate organizațiile politice care promovau pacea, socialismul sau comunismul, idei pe care le privea drept „periculoase". Se mai presupune că, ulterior, armata l-a desemnat pe Hitler să se infiltreze în partidul muncitoresc german.

Indiferent care este realitatea, după terminarea războiului, Hitler s-a reinventat pe sine, transformându-se într-un demagog.

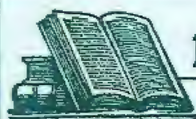
Partidul muncitoresc german era o mică asociație politică având nu mai mult de 50 de aderenți, cu sediul central la München. L-au primit cu brațele deschise pe tânărul demagog, care a adus cu sine o adiere de aer proaspăt în partid. Cuvintele sale stârneau reacții puternice din partea celorlalți membri, pentru ca în cele din urmă să se simtă acceptat de grup. Partidul a câștigat treptat tot mai mulți aderenți.

„Toată lumea să îl urmărească pe Hitler. El joacă, dar pe cântecul pe care eu l-am comandat."

Un membru al partidului, poetul Dietrich Eckart, și-a dat curând seama că Hitler nu este un om de rând. Avea puterea să manevreze masele de oameni cu forța cuvântului, și după spusele lui Eckart, „nici măcar o mitralieră n-ar fi putut să îl reducă la tăcere".

Antisemitismul și „Mein Kampf"

Înfrângerea din Primul Război Mondial a aruncat Germania într-un con de umbră, dar ceea ce a izolat efectiv țara de restul lumii a fost Tratatul de la Versailles. Prin acest tratat se impunea Germaniei plata unor daune

Biblioteca de amintiri

FÜHRERUL ȘI VOLKSWAGEN

Hitler iubea mașinile. În timp ce era ocupat cu conducerea țării, se întâmpla să iasă la plimbare cu mașina ca să își limpezească gândurile. Mașina preferată era un Mercedes Benz. Unul dintre motivele pentru care îi plăcea această marcă era acela că a fost implicat la un moment dat într-un accident, dar robustețea mașinii l-a ferit de traumatisme. Mai târziu nu a mai condus altă mașină decât Benz-ul său, iar în timpul campaniei electorale pentru președinție din 1932 a defilat prin oraș într-o decapotabilă albastră.

Pasiunea sa pentru mașini a influențat și modul său de a face politică. Pentru a se mândri cu puterea Germaniei în fața întregii lumi, a promovat sloganul „o mașină pentru fiecare gospodărie", îndemnând toată lumea să cumpere mașini. La expoziția auto din 1933 de la Berlin, avea să declare: „Pe viitor, nu vom mai fi cunoscuți doar pentru căile ferate, ci și pentru șoselele noastre". A redus impozitele aplicabile la cumpărarea unei mașini, și a început să construiască fervent autostrăzi. A propus de asemenea conceperea unei „mașini populare", solicitând consilierea prietenului său, Ferdinand Porsche, pe atunci în vârstă de 38 de ani. Acesta a creat mașina Volkswagen Sport. Se spune că Hitler a fost foarte impresionat cu noua creație, și a exclamat: „Extraordinar, este de-a dreptul genial!"

În 1939, mașina a fost lansată pe piață și Hitler a ordonat să fie produsă în masă. Cu toate acestea, odată cu începerea celui de-al Doilea Război Mondial, resursele au fost redirecționate în scopuri militare. Führerul, uimit de invenția lui Porsche, i-a cerut să conceapă tancuri pentru armata germană în timpul războiului. Ironic, marca Volkswagen și-a câștigat popularitatea abia după încheierea războiului și moartea lui Hitler.

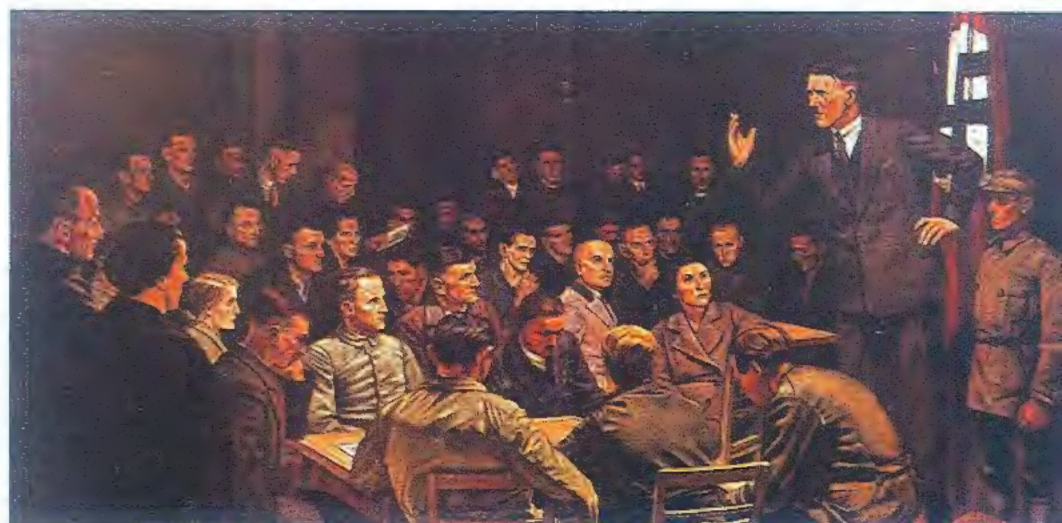
▲ În 1939, Hitler a prezentat mașina Volkswagen, drept mașina oficială a națiunii.

de război imposibil de suportat, motiv pentru care populația a început să se revolte. În cele din urmă, Germania s-a văzut nevoită să îl semneze, lăsând ușa larg deschisă inflației galopante și șomajului. Pe terenul fertil al unei societăți efervescente a început să ia amploare fenomenul antisemitismului. Germanii au început să creadă că la baza înfrângerii țării lor în război și a redactării Tratatului de la Versailles au stat uneltirile evreilor, ajungând să dea vina pe toți evreii pentru eșecurile suferite.

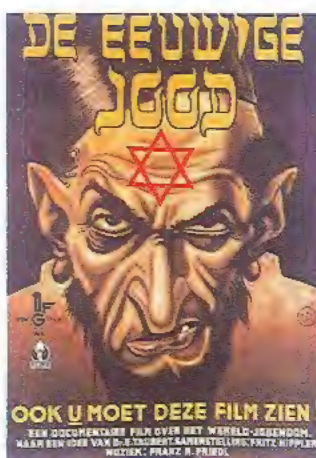
Ca lider al micuțului partid muncitoresc german, Hitler a înțeles că putea să folosească antisemitismul spre propriul avantaj, pentru a-și transforma partidul într-unul de nivel național. Un ziar local din München l-a criticat, calificându-l drept „un simplu demagog labil psihic aflat în fruntea unui partid antisemit". Cu toate acestea, Hitler a participat la numeroase convenții și la alte evenimente similare în vederea popularizării partidului, promovând în același timp violența împotriva evreilor. Nu puțini au fost aceia care au fost sensibilizați de cuvintele lui și care au decis să se alăture partidului. Printre aceștia numărându-se și Josef Göbbels, cel care avea să se ocupe cu propaganda în cadrul partidului nazist.

Ulterior, Hitler i-a adăugat partidului o dimensiune militaristă. A asigurat unora dintre membri o instrucție specifică soldaților, punând bazele unei miliții cunoscute sub numele de SA, formată din soldații cei mai loiali. Tot atunci a luat naștere simbolul nazist, zvastica înscrisă într-un cerc alb. În 1923, a pus în scenă o demonstrație violentă împotriva autorităților și a fost arestat.

„Era ceva ciudat în comportamentul lui Adolf. Țipa în continuu că voia să intre în Berlin așa cum a intrat Hristos în Ierusalim".

▲ Tablou înfățișându-l pe Hitler vorbind în fața partidului muncitoresc german. Talentul său demagogic devenise deja evident.

▲ Afiș nazist antisemit. Naziștii se recomandau drept „un partid exclusiv pentru cei de origine germană pură, indiferent de religie. Evreii nu sunt germani".

Eckard, perfect conștient de geniul de lider politic al lui Hitler, a început să se teamă de direcția în care se îndrepta partidul pe care îl conducea. Mulți dintre membrii care se alăturaseră pe când partidul era încă implicat în activități pașnice au plecat, simțind că nu îl mai pot sprijini pe Hitler. Din închisoare, Adolf a început redactarea unei noi strategii, pe care i-a dictat-o lui Rudolf Hess. Mai târziu, această lucrare avea să fie cunoscută drept „Mein Kampf" („Lupta mea").

"Ceea ce speră să vadă mulțimile este distrugerea celor slabi și triumful celor puternici", scria Hitler în Mein Kampf.

Hitler s-a folosit de putere și de senzația de teamă pentru a controla mintea celorlalți, ducând Germania într-una dintre cele mai negre perioade din istorie.

▼ Masele din Germania au cerut respingerea Tratatului de la Versailles din 1919. Adolf a reușit să transforme evreii în motivul care stă la baza tuturor problemelor cu care se confrunta Germania, câștigând mulți adepți în cursul acestui proces.

Venirea la putere

Controlul naziştilor asupra parlamentului

PARTIDUL MUNCITORESC Național-Socialist German – conform denumirii oficiale a partidului condus de Hitler – și-a înmulțit numărul de adepți în Germania. Mai era cunoscut sub numele de partidul nazist. Ca urmare a demonstrațiilor de la München, Hitler a devenit ținta autorităților și i s-a interzis să își continue acțiunile în cadrul partidului, pentru ca în decembrie 1924 să fie eliberat din închisoare. În cursul anului următor, în februarie, a organizat o adunare a partidului nazist și a reînceput să conducă gruparea. Primul punct pe agendă l-a reprezentat accederea în rândul parlamentarilor.

La alegerile din 1928, naziștii au obținut 2,8% din voturi, câștigându-și dreptul la 12 locuri în parlament. În 1930 acest procent a crescut la 18,3%, având 107 locuri, iar în 1932 Hitler a candidat la președinție, eșuând în fața lui Paul von Hindenburg. Hindenburg era un locotenent bine cotat în armată în timpul Primului Război Mondial. În cursul alegerilor parlamentare organizate în același ani, naziștii au obținut 37,4% dintre sufragii, respectiv 230 de locuri. Naziștii deveniseră cel mai mare partid al Germaniei, cu un total de peste 1,5 milioane de membri – o organizație imensă.

Hitler a călătorit cu avionul către multe regiuni din Germania în cursul campaniei electorale. A captivat masele cu discursurile sale carismatice, dar în spatele cortinei, grupurile sale paramilitare, SA și SS, foloseau violența împotriva oponenților grupării. Pentru a acapara puterea, s-a folosit de aceste miliții ori de câte ori risca să fie criticat de către cei din jur.

„Dacă susțineți că fac asta pentru că locuitorii acestei țări sunt săraci, eu vă spun așa: Dacă toată lumea ar fi fericită, nu ar mai avea nevoie de mine. Nu aș mai fi astăzi aici, în fața voastră."

Apoi, la 30 ianuarie 1933, Hitler a reușit în cele din urmă să devină cancelar. Președintele Hindenburg nu putea să ignore ascensiunea la putere a lui Hitler, și nici întărirea naziștilor. În cele din urmă, Adolf reușise să obțină prima sa poziție de putere.

La douăzeci și cinci de ani de la examenul pierdut la Viena, la 25 de ani după momentul în care hotărâse să devină cineva, reușise să își atingă scopul. În vârstă de 44 de ani, Hitler tocmai își lăsase amprenta în analele istoriei.

▲ Portretul oficial al lui Hitler, într-o poziție caracteristică pe care a inventat-o la crearea SA-ului. Întinderea brațului drept înainte era un simbol al respectului, iar această poziție avea să fie asociată pe viitor cu persoana sa.

Naşterea Führerului

Desemnarea lui Hitler în funcția de cancelar a fost foarte importantă pentru membrii partidului

▼ Membrii celui de-al Treilea Reich susțineau că, pentru ca odraslele să fie puternice, și mamele acestora trebuiau să fie puternice, promovând în consecință sporturile feminine. Acest fapt s-a dovedit a fi benefic la Olimpiada de la Berlin din 1936.

◂ Partidul nazist avea mulți suporteri și în rândul femeilor. Pe teritoriul întregii țări se organizau numeroase întruniri destinate exclusiv femeilor.

▸ Afiș prin care se aduceau la cunoștința publicului posturile vacante din armata germană. Această strategie publicitară genială a ajutat enorm partidul.

nazist. Membrii SA și SS s-au întrunit și au defilat în jurul Porții Brandenburg și pe Strada Wilhelm, pe drumul către noua sa reședință. Au sărbătorit astfel o nouă epocă din istoria Germaniei. Acest moment a marcat începutul celui de-al Treilea Reich, imperiul care avea să le urmeze Imperiului Roman și celui German.

Fostul mesager militar Erich Lunderdorff scria într-o epistolă către prietenul său Hindenburg, plângându-se cu privire la starea de fapt.

„Numirea lui Hitler drept cancelar plasează țara noastră iubită în mâinile unui demagog. Acest bărbat ingrat ne va distruge patria și nu va aduce oamenilor altceva decât gustul tragediei."

Un an mai târziu, Hindenburg a murit și Hitler a devenit președinte și Führer, acaparând controlul integral asupra statului. Previziunile lui Lundendorff cu privire la acesta deveniseră realitate.

▸ Hitler, odată ajuns la putere, a călătorit prin toată țara, fiind întâmpinat cu mult entuziasm. Era întotdeauna însoțit îndeaproape de Göbbels (dreapta), șeful propagandei în cadrul partidului.

▾ La 2 august 1934, Hitler (rândul de jos, al treilea din stânga) devine Führer al Germaniei, într-un moment istoric. Aici, este felicitat de membrii parlamentului.

Omul-cheie

MAGICIANUL: GÖBBELS

▴ Göbbels, surâzând împreună cu fiica sa. A fost un tată minunat.

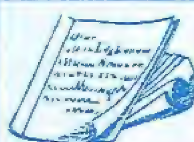
Unul dintre aceia care l-au ajutat pe Hitler odată ajuns la putere, Josef Göbbels, era însărcinat cu propaganda în cadrul partidului nazist, fiind primul care a introdus conceptul de „publicitate" în procesul politic. Înainte de a deveni membri de partid, naziștii erau priviți drept un grup mic și insignifiant de teroriști. După cum o indică porecla sa, „micul doctor", obținuse un doctorat și era un orator de succes, talent pe care l-a folosit pentru a își disemina ideile în rândul maselor. Una dintre particularitățile care au contribuit la farmecul acestuia era istețimea sa, atunci când vorbea în public, coroborată cu un limbaj foarte expresiv al trupului.

Motto-ul propagandistic al lui Göbbels era să faci totul să pară simplu. A făcut filme de propagandă, și a transmis mesaje prin radio pentru a-și face mesajul cunoscut de cât mai mulți. Germania nazistă a fost prima țară care a furnizat servicii de televiziune pentru populație. Pe lângă propaganda vizuală, Göbbels era foarte priceput în domeniul psihologiei de grup, și a inventat numeroase poziții corporale și sloganuri, precum celebrul „Heil Hitler!", care putea fi pus în practică de toată lumea la unison. Aceasta a fost doar o metodă de a controla în mod eficient masele.

Göbbels avea o soție frumoasă și șase copii și își cultiva imaginea de familist. Cu toate acestea, în zilele care au urmat morții lui Hitler, soția și copiii i-au fost răpiți de lângă el, fapt care l-a determinat să-și planifice propria sinucidere. L-a idolatrizat pe Hitler, cel căruia i-a devotat întreaga sa viață.

▲ În 1938, Hitler și Stalin au semnat un acord. Germania s-a angajat să nu invadeze Rusia, care considera că războiul dintre statele capitaliste era de natură să îi consolideze poziția, ca țară comunistă. Acest pact, prin care se accepta tacit faptul că va izbucni un război, a stârnit furie în rândul celorlalte state.

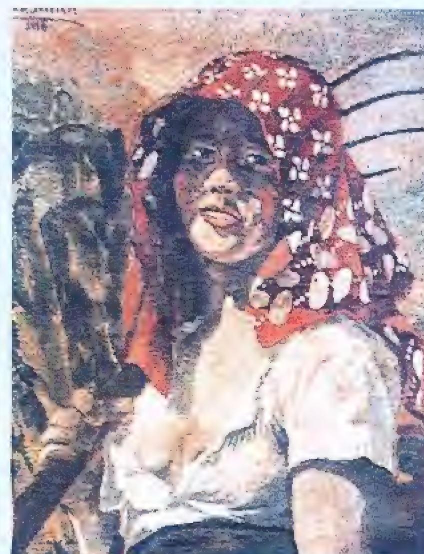

Versiune diferită

HITLER A AVUT UN FIU?

Nu se știe dacă Hitler a mai avut și alte relații în afară de cea cu Eva Braun, alături de care s-a sinucis, și de cea cu nepoata sa Geli Raubal. În 1925, Hitler a avut o idilă cu Geli, cu care obișnuia să meargă la picnicuri, dar cum se pare că iubirea nu îi era împărtășită, Geli s-a întors acasă. A doua zi a fost găsită moartă. Deși oficial s-a sinucis, circulă mai multe teorii cu privire la acest deces. Singuraticul Hitler nu a avut niciodată o familie, dar în anul 1978 a apărut un băiat care susținea că îi este fiu.

Acesta, pe nume Jean Marie Rollet, era francez. Istoricul Werner Mahzer a inițiat o anchetă pe această temă, și, după discuții cu numeroși experți, a ajuns la concluzia că Rollet era într-adevăr fiul lui Hitler, fapt devenit public în 1978. Întrucât mulți nu sunt de acord cu acest deznodământ, nici până în ziua de astăzi nu se cunoaște adevărul. La 30 de ani de la moartea lui Hitler, interesul privind viața fostului dictator nu s-a disipat, și numeroase persoane continuă să afirme că sunt descendenții lui Hitler.

▲ Tablou semnat de Hitler. Conform lui Mahzer, Hitler a realizat această pictură în nordul Franței, în 1916, iar femeia ilustrată este mama lui Rollet. Cu toate acestea, veridicitatea poveștii nu a fost confirmată.

Subiectul conferinței s-a transformat rapid într-o ședință de planificare a războiului. Germania se retrăsese din Liga Națiunilor, la care abia aderase, și a reintrodus serviciul militar obligatoriu. Primul obiectiv al lui Hitler, în sensul acaparării mai multor terenuri pentru poporul său, a fost unificarea Austriei și a Cehoslovaciei. În martie 1938, Germania a anexat Austria și a început să pună presiune asupra Cehoslovaciei, încercând să convingă mulți nativi germani din regiunea sudetă că cehii trebuie să se predea fără luptă. Ambițiile lui Hitler erau clare. Cu toate acestea, superputerile lumii, precum Marea Britanie, preferau să nu se implice pentru moment, convinse fiind că Hitler se va mulțumi cu anexarea Cehoslovaciei. Destul de curând, au înțeles că Hitler mințise. În anul următor, armata germană a pus stăpânire pe Praga și a invadat Polonia. Franța și Anglia au declarat imediat război Germaniei. Hitler tocmai declanșase cel de-al Doilea Război Mondial.

▲ Hitler, înfățișat în Paris, la o lună de la invadarea Franței în 1940. Turnul Eiffel, în fundal, s-a numărat printre clădirile pe care Hitler și-a dorit cu ardoare să le controleze.

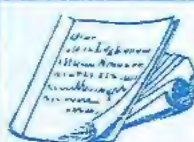
◀ Afiș al forțelor naziste SS. Dragonul străpuns de cele două S-uri reprezenta Anglia și Franța, și purta la gât steaua ebraică a lui David.

◀ Actrița Audrey Hepburn avea numai 4 ani la momentul când Hitler a acaparat puterea. Locuia în Olanda, și s-a mutat împreună cu familia în Statele Unite, de teama unei invazii. Mulți oameni au emigrat în SUA înaintea începerii războiului, mulți dintre aceștia ajungând în cele din urmă celebri.

▲ În 1938, Hitler și Stalin au semnat un acord. Germania s-a angajat să nu invadeze Rusia, care considera că războiul dintre statele capitaliste era de natură să îi consolideze poziția, ca țară comunistă. Acest pact, prin care se accepta tacit faptul că va izbucni un război, a stârnit furie în rândul celorlalte state.

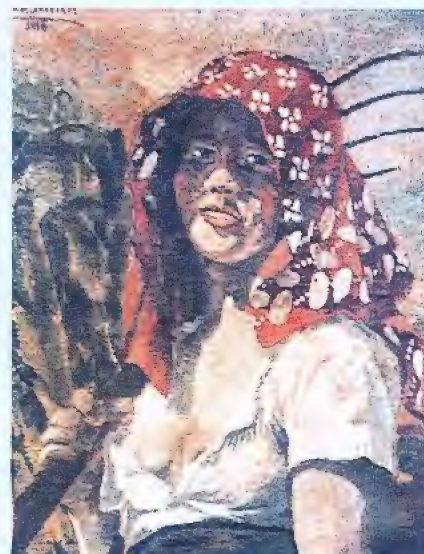

Versiune diferită

HITLER A AVUT UN FIU?

Nu se știe dacă Hitler a mai avut și alte relații în afară de cea cu Eva Braun, alături de care s-a sinucis, și de cea cu nepoata sa Geli Raubal. În 1925, Hitler a avut o idilă cu Geli, cu care obișnuia să meargă la picnicuri, dar cum se pare că iubirea nu îi era împărtășită, Geli s-a întors acasă. A doua zi a fost găsită moartă. Deși oficial s-a sinucis, circulă mai multe teorii cu privire la acest deces. Singuraticul Hitler nu a avut niciodată o familie, dar în anul 1978 a apărut un băiat care susținea că îi este fiu.

Acesta, pe nume Jean Marie Rollet, era francez. Istoricul Werner Mahzer a inițiat o anchetă pe această temă, și, după discuții cu numeroși experți, a ajuns la concluzia că Rollet era într-adevăr fiul lui Hitler, fapt devenit public în 1978. Întrucât mulți nu sunt de acord cu acest deznodământ, nici până în ziua de astăzi nu se cunoaște adevărul. La 30 de ani de la moartea lui Hitler, interesul privind viața fostului dictator nu s-a disipat, și numeroase persoane continuă să afirme că sunt descendenții lui Hitler.

▲ Tablou semnat de Hitler. Conform lui Mahzer, Hitler a realizat această pictură în nordul Franței, în 1916, iar femeia ilustrată este mama lui Rollet. Cu toate acestea, veridicitatea poveștii nu a fost confirmată.

Subiectul conferinței s-a transformat rapid într-o ședință de planificare a războiului. Germania se retrăsese din Liga Națiunilor, la care abia aderase, și a reintrodus serviciul militar obligatoriu. Primul obiectiv al lui Hitler, în sensul acaparării mai multor terenuri pentru poporul său, a fost unificarea Austriei și a Cehoslovaciei. În martie 1938, Germania a anexat Austria și a început să pună presiune asupra Cehoslovaciei, încercând să convingă mulți nativi germani din regiunea sudetă că cehii trebuie să se predea fără luptă. Ambițiile lui Hitler erau clare. Cu toate acestea, superputerile lumii, precum Marea Britanie, preferau să nu se implice pentru moment, convinse fiind că Hitler se va mulțumi cu anexarea Cehoslovaciei. Destul de curând, au înțeles că Hitler mințise. În anul următor, armata germană a pus stăpânire pe Praga și a invadat Polonia. Franța și Anglia au declarat imediat război Germaniei. Hitler tocmai declanșase cel de-al Doilea Război Mondial.

▲ Hitler, înfățișat în Paris, la o lună de la invadarea Franței în 1940. Turnul Eiffel, în fundal, s-a numărat printre clădirile pe care Hitler și-a dorit cu ardoare să le controleze.

◄ Afiș al forțelor naziste SS. Dragonul străpuns de cele două S-uri reprezenta Anglia și Franța, și purta la gât steaua ebraică a lui David.

◄ Actrița Audrey Hepburn avea numai 4 ani la momentul când Hitler a acaparat puterea. Locuia în Olanda, și s-a mutat împreună cu familia în Statele Unite, de teama unei invazii. Mulți oameni au emigrat în SUA înaintea începerii războiului, mulți dintre aceștia ajungând în cele din urmă celebri.

Ultimele clipe ale dictatorului

Iubitul etern

HITLER A RĂMAS necăsătorit până cu două zile înaintea decesului său. După ce a devenit Führer, a declarat: „Îmi voi dedica întreaga energie celui de-al Treilea Reich. Prin urmare, nu îmi voi întemeia o familie".

Cu două zile înaintea sinuciderii, s-a cununat cu Eva Braun, cu 23 de ani mai tânără decât el. A fost singura sa iubită în acești șaisprezece ani.

S-au cunoscut pentru prima oară în 1929, când naziștii au început să ocupe locuri în parlament, pe când Hitler împlinise 40 de ani. În timpul unei vizite la fotograful său personal, Heinrich Hoffman, a surprins umbra unei tinere pline de viață. Este vorba de Eva Braun, pe atunci în vârstă de 17 ani.

Născută într-o familie de profesori, aceasta s-a angajat la studioul lui Hoffman pentru a scăpa de restricțiile impuse asupra sa în sânul familiei. Hitler i-a oferit o casă în München, și apoi au început o relație. În 1936, Adolf s-a îngrijit să se mute la Berghof, în sudul Germaniei, unde tocmai cumpărase o casă în munți.

În ultimii ani de viață, Hitler și-a petrecut cea mai mare parte a timpului împreună cu ea. Eva lucra ca secretară și, chiar și când cei doi erau împreună, Hitler avea grijă ca ea să știe că se află acolo pentru a munci. Totuși, în viața privată, Hitler nu avea aceleași manifestări de bărbat excentric și periculos. A avut foarte mare grijă de ea, dând întotdeauna dovadă de onestitate.

▲ În august 1944, puterile aliate au eliberat Parisul. Locuitorii orașului au întâmpinat soldații cu brațele deschise.

▼ La 28 aprilie 1945, dictatorul italian Mussolini (centru) a fost executat, împreună cu iubita sa, Clara Pettachi (dreapta).

CĂLĂTORII ÎN TIMP

MAREA BĂTĂLIE

La 6 iunie 1944, la ora 00:15, în Normandia, Franța, au fost parașutate trupe britanice, americane și franceze. Tocmai începuse cea mai importantă bătălie a acestui război. Aceasta, supranumită „Operațiunea Overlord", avea scopul de a alunga naziștii din Franța.

Până în ziua premergătoare debarcării, vremea a fost nefavorabilă, astfel că misiunea era în pericol, dar conducătorul Forțelor Aliate, Dwight Eisenhower, știind că aceasta este singura lor șansă, a decis să continue conform planului, după o amânare de o zi. La ora 5 dimineața, toți parașutiștii aterizaseră și își ocupaseră pozițiile, iar navele și avioanele aliate au început să bombardeze instalațiile militare germane de pe țărm. La ora 6:30 dimineața, aproximativ 160.000 de militari debarcaseră.

▲ Soldații aliați aterizează în Normandia

Germanii primiseră informația conform căreia Aliații plănuiau o invazie, dar nu știau exact unde va avea loc. Feldmareșalul Rommel, comandantul forțelor germane din nordul Franței, avea convingerea că Aliații vor debarca în Normandia, dar autoritățile de nivel înalt de la Berlin îl contraziceau, presupunând o debarcare în Calais, orașul francez cel mai apropiat de Berlin. Invazia Aliaților a adus autoritățile germane în stare de șoc. Aceștia tocmai stabiliseră că o invazie aliată în Normandia nu avea cum să aibă loc în următoarele câteva zile. Prin urmare, germanii nu erau gata de luptă și nu au avut nicio șansă în momentul în care Aliații și-au etalat întreaga forță.

Totuși, Hitler nu a fost informat de la început cu privire la această invazie. Întrucât prefera să stea treaz noaptea, obișnuia să doarmă în cea mai mare parte a după-amiezei, așa că s-a luat decizia să nu fie trezit din somn. Când s-a sculat din somn într-un târziu, a transmis imediat ordine către trupele desfășurate, dar era deja prea târziu. Pe parcursul următoarelor 10 zile, Aliații au debarcat peste 600.000 de soldați și au început să preseze retragerea armatei naziste către Germania. Trei luni mai târziu, Parisul era liber. Această bătălie esențială a pecetluit soarta războiului în favoarea puterilor Aliate.

Ianuarie 1943	Forțele sovietice demarează o contraofensivă puternică.
August	Întâlnire la Quebec, în vederea planificării debarcării în Normandia
Noiembrie	Prima întâlnire între șefii de stat britanic, american și sovietic, la Teheran, în Iran
5 iunie 1944	Eisenhower dă undă verde pentru începerea operației
6 iunie	Forțele Aliate debarcă în Normandia
27 iunie	Este eliberat Cherbourg-ul, Franța
25 august	Trupele germane se retrag din Franța, și Parisul este eliberat

La acel moment, foarte puțină lume știa de Eva, întrucât Hitler încercase să păstreze secretul cu privire la existența ei.

„Eva este prea tânără și imatură pentru a fi prima doamnă. Este totuși singura femeie din viața mea. Dacă voi putea să mă întorc la Linz după sfârșitul războiului, s-ar putea să mă căsătoresc cu ea", le-a declarat Hitler în cursul războiului celor mai apropiați consilieri ai săi.

▲ Prizonieri evrei, ușurați să afle că au fost eliberați. Peste 6 milioane de evrei au fost uciși în timpul Holocaustului.

Sinuciderea

Atunci când Hitler a decis să se ridice împotriva întregii lumi, a declarat: „De această dată, Germania fie va câștiga, fie va muri".

În iunie 1944, Puterile Aliate au debarcat în Normandia, pecetluind soarta războiului. Tratatul de pace cu sovieticii fusese la rândul său încălcat, iar rușii presau retragerea germanilor din est. În februarie 1945, Roosvelt, Churchill și Stalin s-au întâlnit la Yalta pentru a dezbate viitorul Germaniei. În martie, Hitler a ordonat distrugerea a ceea ce mai rămăsese din industria, comunicațiile și sistemele de transport germane. Forțele aliate deja ajunseseră la granița Germaniei și era doar o chestiune de timp până aveau să ajungă la Berlin, dar Hitler voia să le îngreuneze cu orice preț înaintarea.

▲ Stalin, Roosevelt și Churchill întruniți la Yalta, în Crimeea, pentru a discuta statutul Germaniei postbelice. Predarea germanilor era doar o chestiune de timp.

La 30 aprilie, Tiergarten-ul (cartierul din jurul grădinii zoologice), situat în centrul Berlinului, a căzut în mâinile sovieticilor. De la reședința oficială a lui Hitler puteau fi văzute apropiindu-se forțele aliate. Hitler a luat prânzul împreună cu cei mai apropiați consilieri, ca de obicei. A apărut și Eva, îmbrăcată într-o rochie neagră.

„Mă voi sinucide împreună cu soția mea. Am rugămintea ca, după moarte, să ne incinerați cadavrele. Nu vreau să ajung exponat prin vreun muzeu rusesc."

Șeful aviației germane i-a cerut lui Hitler să se mai gândească, susținând că ar putea să plece în exil în Japonia sau în Argentina, dar decizia lui Hitler era de neclintit. Prima victimă a acestei hotărâri a fost câinele său. După aceea, Hitler a luat otrava și și-a scos pistolul, l-a îndreptat spre cap și a apăsat pe trăgaci.

50 de ani mai târziu, există încă voci care ridică semne de întrebare privind circumstanțele morții sale. Conform apropiaților, cele două cadavre au fost arse, dar puterile aliate nu au găsit decât rămășițele câinelui. Prin urmare, există posibilitatea ca sinuciderea lui Hitler să fie doar o invenție, iar acesta să fi plecat în exil în altă țară. Chiar dacă Hitler nu și-a găsit sfârșitul în acea zi, astăzi ar fi avut 110 ani, așa că, indiferent de cauza decesului, mai mult ca sigur astăzi nu mai este printre noi.

S-a aflat în fruntea țării timp de numai 10 ani. Tot atâta timp a petrecut și hoinărind fără țintă prin Viena și München, după ce a renunțat la școală, fără a reuși să fie admis la universitate.

Adolf Hitler... oare ce fel de gânduri îi înnegurau mintea? Și cum ar trebui să interpretăm venirea sa la putere?

▲ Fotografie cu Eva Braun, făcută de Hoffman. Era o femeie veselă, care a rămas alături de Hitler până la moarte.

▶ O poză rară cu Hitler, făcută cu doar câteva ore înainte de decesul său, luată pe furiș de o femeie de serviciu. Fața sa era golită de orice expresie, și pare să își fi acceptat propria moarte.

Holocaustul
Sacrificiul visului fascist

Încă din copilărie, visul lui Hitler era diferit de al celorlalți. Era convins că va realiza orice și-ar fi putut dori. Când a devenit dictator, și-a implementat politicile pentru a își pune în practică propriile idei. Pentru acest lucru, și-a redus la tăcere criticii și a început să acționeze ca și cum ar fi fost mâna dreaptă a diavolului. A sacrificat întregul continent european pentru a își realiza visul. În special evreii au avut enorm de suferit de pe urma existenței sale.

Excluderea evreilor

Persecuția aplicată evreilor în timpul lui Hitler în timpul războiului poartă numele de Holocaust. Cuvântul ca atare semnifică „ofranda adusă zeilor".

Odată ce Hitler a transformat partidul nazist în partid unic în anul 1933, a făcut publică și campania sa de „excludere a evreilor". Legile de la Nürenberg, considerate drept extrem de nedrepte de către evrei, au demonstrat fără drept de apel acest lucru. Hitler îi redusese la statutul de cetățeni de mâna a doua, și i-a privat de o serie de drepturi.

La 7 noiembrie 1938, un tânăr evreu a ucis un angajat al ambasadei Germaniei la Paris. La auzul acestui lucru, Hitler a acționat fără ezitare, cerându-le concetățenilor săi să se răzbune pe evreii care locuiau în Germania.

De pe 9 până pe 11 noiembrie, evreii din Germania au trecut prin clipe de persecuție fără margini. Peste 7.500 de prăvălii și case au fost distruse, peste 100 de oameni au murit, și mai mult de 30.000 de evrei au fost arestați fără motiv. Hitler a mai cerut suma de 1 miliard de mărci, drept compensație pentru moartea angajatului. În acea noapte, cioburile de sticlă rezultate din distrugerea caselor au strălucit în lumina lunii, conferindu-i numele de „noaptea de cristal".

Pentru a face un imperiu din rasa germană, Hitler credea că teritoriile pe care le ocupa Germania la acel moment erau insuficiente, astfel că în 1939 a invadat Polonia. În Polonia locuiau peste 3,3 milioane de evrei la acea dată. Hitler i-a obligat să poarte Steaua lui David pe haine pentru a putea fi identificați, mulți dintre aceștia fiind uciși de soldații naziști. În 1940 au fost construite cartiere separate pentru evrei, care au fost forțați să se mute în aceste enclave.

▲ Noaptea de cristal simbolizează violența oamenilor de rând împotriva evreilor. Cetățenii au utilizat violența pentru a distruge prăvăliile și casele evreilor, ca și cum ar fi fost posedați de diavol.

„Un lider trebuie să fie un vizionar"

Închisorile iadului

„Munca te eliberează!"

Aceste cuvinte erau înscrise deasupra intrării în Auschwitz, lagărul de concentrare în care au fost masacrați nenumărați evrei. 2,5 milioane de prizonieri au călcat pragul acestei închisori, dar foarte puțini au scăpat cu viață.

Lagărul a devenit simbolul antisemitismului nazist, fiind situat la sud-vest de Varșovia, Polonia, într-un oraș cu 12.000 de locuitori. A fost construit într-o zonă urât-mirositoare, nelocuită, înconjurată de mlaștini.

În februarie 1941 au început să sosească primele victime. La acea vreme, prizonierii erau executați cu ajutorul gazului Cyclon B. Funcționau în total 4 camere de gazare, fiind executați zilnic până la 6.000 de prizonieri.

În fiecare încăpere erau înghesuiți 250 de oameni, timpul necesar pentru uciderea acestora fiind de aproximativ 30 de minute. Apoi erau dezbrăcați și rași în cap. Părul era folosit la fabricarea de pături pentru soldații germani. Mulți dintre cei uciși erau bătrâni, femei și copii. Gardienii le extrăgeau dinții de aur, iar apoi aruncau cadavrele într-o groapă gigantică. La lagărul de la Birkenau exista o cameră de incinerare gigantică în care se aruncau corpurile neînsuflețite.

◂ Filmul italian „La vita e bella" („Viața e frumoasă") descrie lagărele de concentrare naziste. A câștigat trei distincții la ediția din 1999 a Premiilor Oscar.

▾ „Al Treilea Reich" al lui Hitler a lansat o campanie publicitară intensivă. Unele dintre aceste materiale publicitare îl ilustrau pe Hitler.

◂ Hitler a comandat producerea multor filme, multe dintre acestea fiind regizate de Leni Riefenstahl.

În 1942, în apropiere de Auschwitz au fost construite o serie de fabrici de armament, astfel încât prizonierii evrei să poată să producă arme pentru soldații germani. Fiecare astfel de fabrică era în concurență cu celelalte, astfel încât muncitorii lucrau până la epuizare. Nimeni nu se îngrijea de ei când leșinau, aceștia rămânând fără suflare pe jos până li se găsea un înlocuitor.

Rațiile de hrană erau de asemenea insuficiente. Nu exista mic dejun, iar la prânz, prizonierii primeau crengi de copaci și iarbă, sau supă de cartofi stricați. La cină li se dădea pâine cu margarină, astfel că mulți mureau de malnutriție.

În ianuarie 1945, când devenise evident că Germania va pierde războiul, trupele sovietice au pătruns în Auschwitz și au eliberat prizonierii. Acolo au găsit hainele a 385.000 de bărbați și a 877.000 de femei, precum și 7.000 kg de păr uman. Se spune că numai la Auschwitz au murit peste 2.5 milioane de prizonieri. Aproximativ 6 milioane de evrei au fost uciși în timpul Holocaustului, o treime dintre aceștia dându-și ultima suflare la Auschwitz. Lagărul de exterminare a continuat să funcționeze până în 1945, când Germania s-a predat, în cele din urmă, în fața forțelor aliate.

După război, restul lumii a aflat despre magnitudinea masacrului, iar cuvântul „diabolic" nu poate descrie crimele împotriva umanității comise în această perioadă neagră a istoriei. Hitler era cel care dădea ordinele, dar cel care a supervizat masacrul a fost șeful SS, Heinrich Himmler.

În afara închisorilor, populația obișnuită își continua atacurile asupra evreilor. În timpul războiului, crimele cetățenilor germani cuprinși de isteria războiului îndreptate împotriva evreilor arată atrocitățile de care sunt capabili oamenii.

▴ Clopotul gigantic din „Turnul Führerului", construit pe Stadionul Olimpic din Berlin. Cântărește 5,4 tone și, când suna, le reamintea tuturor celor care îl puteau auzi de forța nazismului.

Propagandă și armament

Hitler a încercat să își impună viziunea asupra tuturor cetățenilor. Naziștii realizau filme, afișe, folosind orice mijloc de care dispuneau pentru a face publicitate fenomenului, factor care a contribuit cu siguranță la creșterea popularității lui Hitler. Mai mult, submarinele U-boats au fost esențiale pentru victoriile timpurii din război repurtate de naziști în timp ce rachetele V1 și V2, considerate de Hitler drept armele miraculoase care puteau schimba cursul războiului, nu au avut totuși efectul scontat, fiind introduse prea târziu în producția de masă.

„Liderii trebuie să fie vizionari", spunea Hitler, și visul său era să creeze pe ruinele distrugerii o lume utopică, dar acest vis s-a năruit odată cu eșecul Germaniei în război. Dacă în viziunea sa, Europa urma să stea la baza unui imperiu ideal, în urma sa nu au rămas decât ruinele unui continent prosper.

▸ Rachetele V2 dezvoltate de naziști erau rachete cu rază lungă de acțiune, fără personal de deservire, de care locuitorii Londrei se temeau teribil.

CEL MAI BINE CUNOSCUT JURNAL SECRET DIN LUME
ANNE FRANK

Fuga de persecuție

În toiul celui de-al Doilea Război Mondial, politicile lui Hitler împotriva evreilor s-au transformat în ordine de exterminare a întregii rase semite. „Este nedrept că majoritatea soldaților germani de elită sunt trimiși la moarte în război, iar în tot acest timp cea mai mare parte a elitei evreilor supraviețuiește acasă."

Pentru Anne, o tânără evreică născută în Germania, pericolul era imens. În 1942, pentru a scăpa de persecuție, tatăl său le-au dus pe ea, pe mama sa Edith și pe sora Margot într-o ascunzătoare din Amsterdam, Olanda. Anne, căreia i s-a interzis să părăsească adăpostul, astfel încât să nu fie găsită de naziști, a început să țină un jurnal la vârsta de 13 ani.

„Simt că pot avea încredere în tine și că îți pot spune orice. Ești un bun prieten, și îmi oferi sprijinul de care am atâta nevoie în aceste vremuri grele."

Își botezase jurnalul Kitty, și scria pasaje ca și cum ar fi compus scrisori către o altă parte din sine.

Traiul în acea locație ascunsă era deosebit de plicticos pentru Anne, iar zilele treceau fără a fi impregnate cu teamă. Familia von Daan, care trăia de asemenea în secret în Olanda, le-a asigurat Annei și familiei sale, căreia îi era tot mai greu să evite naziștii, sprijinul moral necesar. Anne a trăit prima sa experiență romantică cu Peter, fiul soților von Daan. Dacă la început, Peter nu era altceva decât „un puști indecis care nu vrea să se joace cu mine", mai târziu, sentimentele Annei față de acesta aveau să se schimbe. „Am ajuns să mă gândesc la el de când mă trezesc până vine vremea să mă culc. Îl iubesc atât de mult încât este insuportabil", scrie Anna, declarându-și dragostea față de Peter.

Jurnalul Annei, scris în olandeză

Speranțe disperate de încheiere a păcii

În fiecare zi, Anne detalia evenimentele care s-au petrecut de la ultima însemnare din jurnal, precum și propriile sentimente. Visa să devină jurnalist, să își întemeieze o familie, se întreba de ce s-a născut evreică, și mai ales de ce erau persecutați...

„Indiferent dacă suntem olandezi sau britanici, suntem cu toții evrei. Am speranța că vom putea fi cu toții liberi."

Anne se mândrea cu faptul că era evreică. Era convinsă că nu există niciun motiv pentru care evreii erau persecutați.

„Consider că toți oamenii sunt prin natura lor buni. Poate că într-o zi se va restabili pacea..."

Dar acest vis nu a ajuns să se materializeze, în ceea ce o privește.

În 1944, Anne și familia sa au fost descoperiți de naziști, după ce aceștia au primit o informare anonimă, și au fost trimiși la Auschwitz. În 1945, Anne și Margot au fost transferate în lagărul Bergen-Belsen, unde Margot a murit de malnutriție. La scurt timp s-a stins din viață și Anne, cu numai o lună înaintea eliberării lagărului de către forțele britanice.

După război, jurnalul a fost descoperit și publicat de tatăl său, Otto, astfel ca lumea să nu uite niciodată atrocitățile Holocaustului. A fost tradus în 50 de limbi și s-au vândut peste 50 de milioane de exemplare.

Casa din Amsterdam în care au trăit Anne și familia sa.

Tatăl, Otto, prizonier la Auschwitz, a supraviețuit până la eliberarea lagărului de către trupele sovietice.

Mama sa, Edith, a murit la Auschwitz.

Prima dragoste a Annei, Peter von Daan. Acesta a fost ucis într-un lagăr de concentrare austriac la 5 mai 1945.

Oamenii implicați în nebunia dictatorului

Hitler a încercat să facă din întreaga Europă un cămin pentru rasa germană. Având în vedere starea precară a societății și economiei germane după Primul Război Mondial, viziunea sa a fost împărtășită de mulți alții și a afectat destinele a milioane de oameni, atât a celor care i-au împărtășit viziunea cât și a celor care i s-au împotrivit. Acest vis a adus după sine cele mai mari atrocități ale secolului XX, lăsând în urmă un șir fără sfârșit de cadavre.

Legături cu naziștii

Leni Riefenstahl (1902-2003)

Festivalul de film din 1938, de la Veneția, a marcat cel mai înalt moment al carierei lui Leni Riefenstahl. În vârstă de 36 de ani, aceasta a produs pelicula „Olympia" având ca temă Olimpiada de la Berlin, câștigând Premiul Mussolini.

În 1926 a debutat ca actriță în pelicula „Der heilige Berg" („Muntele sfânt"). A regizat primul său film la vârsta de 30 de ani, „Das blaue Licht" („Lumina albastră"), fiind recunoscută de publicul german drept un regizor extrem de talentat. L-a cunoscut pe Hitler ca urmare a unei scrisori pe care i-a adresat-o. Fiind invitată de un prieten să asculte unul dintre discursurile lui Hitler, a fost atât de mișcată de cele auzite încât a decis să îi scrie. Hitler, care aprecia operele regizoarei, i-a răspuns, și astfel au început să corespondeze.

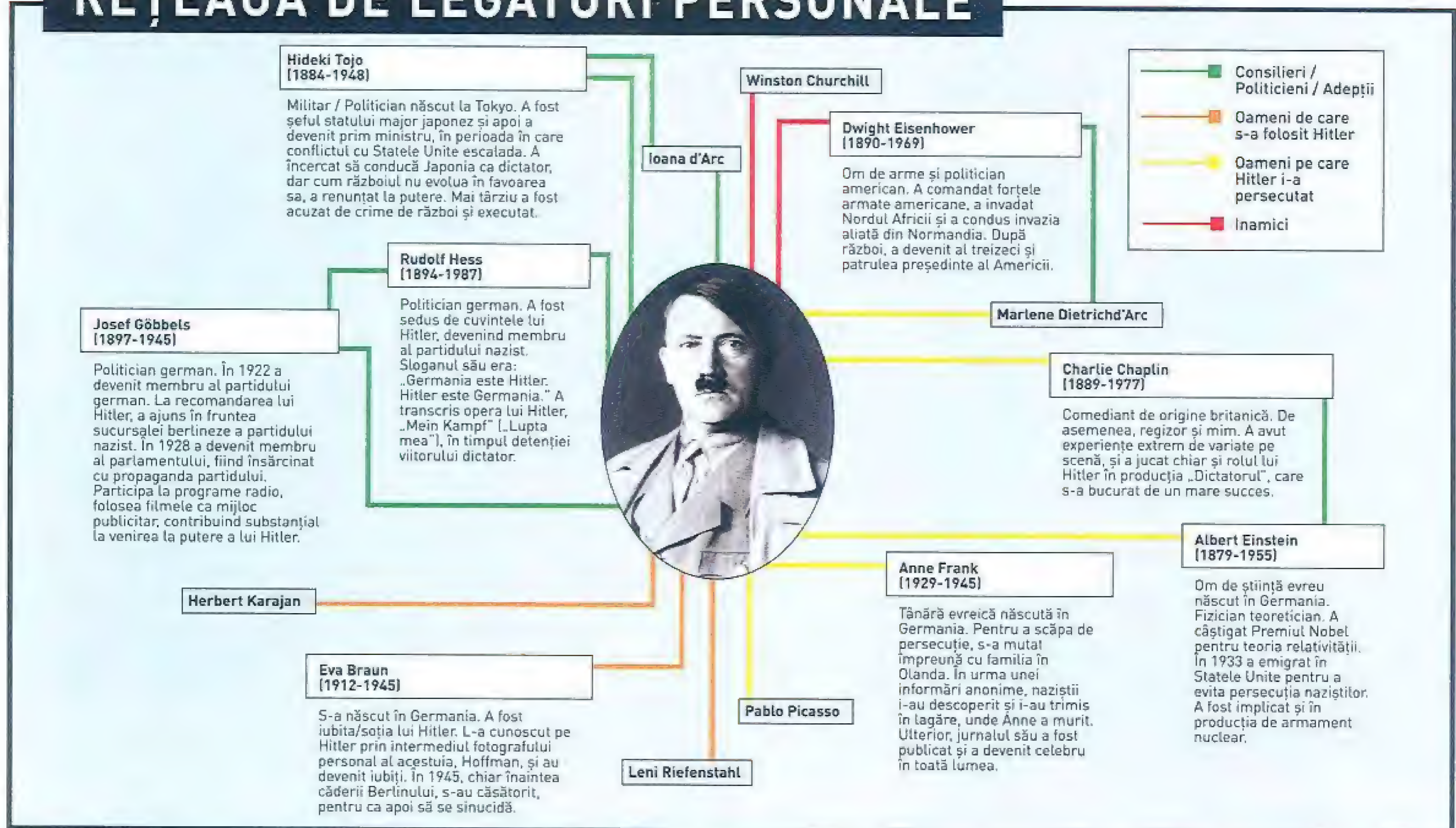
În 1934, Hitler a rugat-o să facă un film pe marginea adunării partidului nazist din Nürenberg. Inițial, aceasta a refuzat, pentru că nu o interesa problematica promovată de partid, dar Hitler a convins-o „să îi acorde 6 ore din viață". Leni a acceptat, cu condiția ca pe viitor să nu i se mai solicite să realizeze filme politice. Cei 170 de angajați pe care îi coordona au produs, în numai 5 luni, „Victoria sufletului", peliculă foarte apreciată de germani. Mai târziu avea să devină celebră mulțumită filmului „Olympia", a cărui producție a fost de asemenea comandată de Hitler.

Totuși, după război, Riefenstahl a traversat o perioadă sumbră. Oamenii asociați cu naziștii erau pedepsiți în întreaga lume. De asemenea, ieșise la iveală un scandal dintre ea, Hitler și Göbbels.

„Este adevărat, am avut încredere în Hitler, pentru că am crezut că ne va fi tuturor mai bine dacă îl urmăm. Habar n-am avut că este implicat în activități de speță atât de joasă."

Confruntată cu un asemenea val de critici, a trebuit să își dovedească nevinovăția. A fost obligată să își petreacă următorii 3 ani de viață în arest la domiciliu și, în procesul care a urmat, a negat orice legătură cu naziștii. În cele din urmă a fost achitată și a început o nouă viață ca fotograf. A murit în anul 2003.

REȚEAUA DE LEGĂTURI PERSONALE

▲ Personalitățile din casetele pe fundal gri sunt prezentate în detaliu în acest capitol.

Steaua de la Hollywood

Marlene Dietrich (1901-1992)

Celebra actriță Marlene Dietrich s-a numărat printre cei care au părăsit Germania deoarece nu erau de acord cu ideile promovate de partidul nazist. În 1930 a apărut în filmul german „Îngerul albastru", iar apoi în pelicula hollywoodiană „Maroc". A captivat publicul din întreaga lume cu „șoldurile sale de milioane" și cu dulceața din glas.

În 1933 a revenit în Germania, în concediu, și a auzit pentru prima oară vocea lui Hitler la radio, încă de pe când se afla încă pe vasul cu care traversase oceanul. Ceilalți pasageri au reacționat cu bucurie la auzul acestuia, și au început să fluture drapelele naziste, exclamând „Heil Hitler!". Dietrich a simțit teama din țara sa natală și s-a întors fără întârziere în Statele Unite.

Succesul de care se bucura în America a ajuns la cunoștința germanilor, și chiar și a lui Hitler. În 1939, a trimis un curier la reședința acesteia pentru a îi propune să joace într-un film de promovare a partidului nazist. Marlene a refuzat sec. Între timp, devenise cetățean american. Hitler s-a înfuriat și i-a ars filmele, declarând-o trădătoare.

Când Statele Unite au intrat în cel de-al Doilea Război Mondial, a contribuit cât a putut de mult la eforturile de război. A fost trimisă în Europa să ridice moralul trupelor americane. Ironia a făcut ca Marlene să înveselească soldații aliați cântând tocmai cântece tradiționale germane.

După război și-a petrecut cea mai mare parte a timpului în America și a debutat ca muzician în 1953. Unul dintre cele mai de succes cântece ale sale este o piesă germană pe care a interpretat-o forțelor armate. În 1960 a revenit în orașul său natal, Berlin. S-a stins din viață la vârsta de 92 de ani, la Paris.

Frați spirituali

Benito Mussolini (1883-1945)

Hitler se referea la Mussolini ca la „un bărbat care nu trăiește istoria, ci care o creează".

Mussolini a fost un jurnalist italian, dar după Primul Război Mondial, în 1919, a inițiat mișcarea fascistă. În 1921, după ce a fost ales membru al Camerei Inferioare, a devenit președinte.

Cei doi lideri s-au întâlnit în timpul unei vizite a lui Hitler în Italia din 1934. Hitler era fericit că are ocazia să îl întâlnească pe părintele fascismului, dar Mussolini nu a văzut în Hitler nimic mai mult decât un clovn.

Totuși, relația lor a evoluat în timp. În 1937, Mussolini a vizitat Germania și s-a declarat foarte impresionat de parada nazistă la care a asistat. Mulțimile de oameni care strigau numele lui Hitler, rândurile fără sfârșit de soldați germani, muzica și culorile vibrante... Mussolini a fost profund mișcat de ceea ce a văzut și a declarat: „Voi lupta de partea ta până la sfârșit."

După izbucnirea războiului, Italia s-a alăturat Germaniei în 1940. Mussolini nu se simțea pregătit să intervină chiar de la început, dar, când a văzut că Hitler planifică invazia Franței, a hotărât că „Italia nu are nimic de câștigat privind de pe tușă" și și-a implicat țara în conflagrație.

În 1943, relația dintre cele două state avea să se răcească, în condițiile în care Mussolini a fost înlăturat de la putere și arestat de grupările anti-fasciste. Mai târziu, a fost salvat de Hitler, dar, când Germania a pierdut războiul, a fost executat, împreună cu iubita sa, Clara Pettachi.

Proteste prin intermediul artei

Pablo Picasso (1881-1973)

Pablo Picasso întâmpina dificultăți în a se decide asupra temei pe care să o abordeze în picturile sale la Expoziția Internațională din 1937 de la Paris.

Picasso a fost un artist spaniol care, începând din anul 1904, a trăit la Paris. Operele sale au parcurs multe perioade distincte, precum perioada albastră, perioada roșie etc. În 1908 a pus bazele unui stil complet nou, cubismul, care a atras foarte multă atenție asupra sa.

La 26 aprilie, pe când se apropia data expoziției, Picasso încă nu alesese tema. În acea zi, micul oraș spaniol Guernica a fost invadat de forțele germane. Cea mai mare parte a orașului a fost distrusă, și 3.000 dintre cei 10.000 de locuitori au fost uciși. Tragedia a fost rezultatul ajutorului cerut naziștilor de către conducătorul Spaniei, Francisco Franco, pentru a calma revoltele locale.

La aflarea acestei vești din ziare, Picasso s-a retras în studio și a început să picteze frenetic. Cincizeci de zile mai târziu, realizase o pictură de 349,3 cm x 776,6 cm, intitulată „Guernica", prin care își exprima frustrarea și furia cauzate de tragedia acelui oraș.

Picasso a afirmat că „Războiul din Spania este un război pentru libertate. Acest tablou îmi exprimă ura față de umbra morții care planează în prezent asupra țării mele". Nu avea să îi ierte niciodată pe Hitler și pe naziști pentru ceea ce au făcut cu țara sa.

„Guernica" avea să fie expusă în muzeul de artă din New York „până când Spania va fi din nou guvernată de popor". La opt ani după moartea lui Picasso, pacea a fost în sfârșit repusă în drepturi în Spania, și opera sa a fost transferată la muzeul de artă Prado din Madrid.

Muzică de război

Herbert von Karajan (1908-1989)

Hitler considera muzica drept esențială pentru propaganda nazistă. L-a desemnat pe Karajan să compună imnul oficial al partidului.

Născut în Austria, Karajan a aspirat inițial să devină pianist, dar odată ajuns la Viena a deprins arta de a fi dirijor, ajungând să conducă orchestra din Ulm în 1927, la numai 19 ani. În 1933, când naziștii au preluat controlul asupra Germaniei, sălile de concert erau decorate cu zvastici. Ulterior, Karajan a devenit la rândul său membru de partid. Mai degrabă, i s-a spus că, pentru a-și continua cariera de partid, va trebui să adere la partid.

„Pentru mine, calitatea de membru al partidului nazist e similară calității de membru într-un club de schi", a afirmat Karajan, întrucât nu avea niciun fel de interes în domeniul politicii. Atât timp cât putea să dirijeze o orchestră care să producă muzică frumoasă, era fericit. „Nu consider că intrarea în partidul nazist a fost o greșeală. Dacă ar trebui să o fac din nou, nu mi-aș schimba opțiunea", avea să declare dirijorul.

În 1934, Karajan a devenit dirijorul orchestrei din Aachen. A dirijat numeroase cântece pentru partidul nazist, și în particular pentru Hitler. Spectacolele sale erau foarte bine primite de public, iar unii critici spuneau despre el că este „divin".

După război, și-a sistat implicarea în activitățile legate de partidul nazist, reluându-le în 1947. În 1955 a fost numit dirijor al prestigioasei Orchestre Filarmonice din Berlin.

Ulterior, a continuat să dirijeze spectacole în sala națională de concerte din Viena, și a fondat concursul de dirijori care îi poartă numele. S-a stins din viață în Austria natală, la vârsta de 89 de ani.

„Conducătorul în vremuri de răscruce"

Winston Leonard Spencer Churchill (1874-1965)

„Nu avem decât un singur țel, să îl îngenunchem pe Hitler și să distrugem partidul nazist. Indiferent ce se întâmplă, nu trebuie să uităm acest lucru. Indiferent de ce se întâmplă, nu trebuie să negociem vreodată cu Hitler."

Anglia a fost victima raidurilor aeriene ale germanilor, astfel că Churchill vorbea la emisiunile radio și susținea discursuri către mase, pentru a le crește moralul. La început, Hitler avea în vedere o posibilă alianță cu Anglia. Cu toate acestea, Churchill a refuzat, în 1940 Hitler hotarând să folosească aviația împotriva Angliei.

În 1900 a fost ales deputat din partea partidului conservator, carierea sa politică cunoscând mai multe fluctuații până în 1940, când a obținut poziția de prim-ministru, fiindu-i încredințată securitatea țării. A fost cunoscut drept politicianul „care a pierdut cele mai multe alegeri".

Anglia a reușit să reziste bombardamentului aviației germane, și mai târziu rolurile aveau să se inverseze. Britanicii au făcut progrese majore în domeniul tehnologiei anti-aeriene, reușind să reziste cu succes bombardamentelor masive. Odată ce au fost instituite măsurile de apărare necesare, Churchill a trecut la următorul punct pe agendă: realizarea unei alianțe cu Rusia.

„Vom încheia alianțe cu oricine se opune naziștilor, indiferent de tipul de regim", a afirmat Churchill.

I-a implorat pe americani să se alăture efortului de război și a format o coaliție de succes din care făceau parte Statele Unite, Anglia și Rusia. A contribuit de asemenea la invazia din Normandia, care a marcat sfârșitul dominației naziste.

După război, Churchill a fost un promotor esențial al mișcării pacifiste. Între 1951 și 1955 a fost reales prim-ministru, iar în 1953 a câștigat Premiul Nobel pentru literatură, drept încununare a scrierilor sale istorice prolifice.

Din ruine se naşte o nouă eră

Zidul Berlinului a fost ridicat în 1961, plecându-se de la poarta Brandenburg. Timp de 30 de ani, germanii au fost divizați între Germania de Est și Germania de Vest.

„Din ruinele distrugerii voi construi o utopie"...
Această credință a dus la crearea unui imperiu, în fruntea căruia s-a aşezat dictatorul Adolf Hitler. Acest vis s-a spulberat în faza de „distrugere" şi, în cele din urmă, a dat naştere unei noi ere în istoria umanității. Resturile au fost curățate, acestea fiind înlocuite de vlăstare noi. Puterile aliate şi-au pierdut inamicul comun, pentru ca mai târziu să se divizeze între Est şi Vest, dând naştere unei noi serii de confruntări.

Pierderea cunoştinţelor industriale

NUMĂRUL VICTIMELOR celui de-al Doilea Război Mondial a fost enorm, iar Europa a ieșit din această conflagrație complet distrusă. Germania nu era o excepție. După Proclamația de la Potsdam din 1945, America, Franța, Anglia și Rusia au divizat Germania în patru părți, fiecare urmând să fie controlată de una dintre țările aliate. Aliații au căutat o metodă de a reconstrui Germania după moartea lui Hitler.

Era evident că unul dintre principalele motive pentru venirea la putere a lui Hitler l-au constituit reparațiile de război nedrepte impuse Germaniei după Primul Război Mondial. Pentru a preîntâmpina situații similare, era necesar ca Germania să fie asistată în procesul de reconstrucție în egală măsură cu celelalte state europene.

La început, Aliații au avut în vedere transformarea Germaniei într-un stat agricol. Totuși, s-a renunțat la această idee după ce s-a decis că țara nu va avea de câștigat de pe urma acestei măsuri pe termen lung. Aliații au închis multe dintre fabricile Germaniei și au limitat producția de oțel astfel încât să se împiedice fabricarea de armament, și au pus în practică o serie de legi de standardizare a producției industrială. În loc să impună plata unor daune de război, Aliații au decis să se folosească de cei mai inteligenți oameni de știință germani.

▸ Eforturile de reconstrucție și reintegrare a Germaniei în comunitatea internațională au fost sprijinite puternic de Adenauer, primul cancelar al Germaniei de Vest.

Americanii și sovieticii au angajat oameni de știință germani care au conceput rachete avansate, și le-au folosit pentru a câștiga cursa spa-

▲ La 10 ianuarie 1946, Națiunile Unite au organizat prima întrunire. Puterea militară de care dispunea a diferențiat-o complet de Liga Națiunilor, înființată înaintea războiului.

▲ Stradă din Berlin, după terminarea războiului. Fiecare cetățean a contribuit la efortul de reconstrucție, transformând în cele din urmă Germania într-o putere economică.

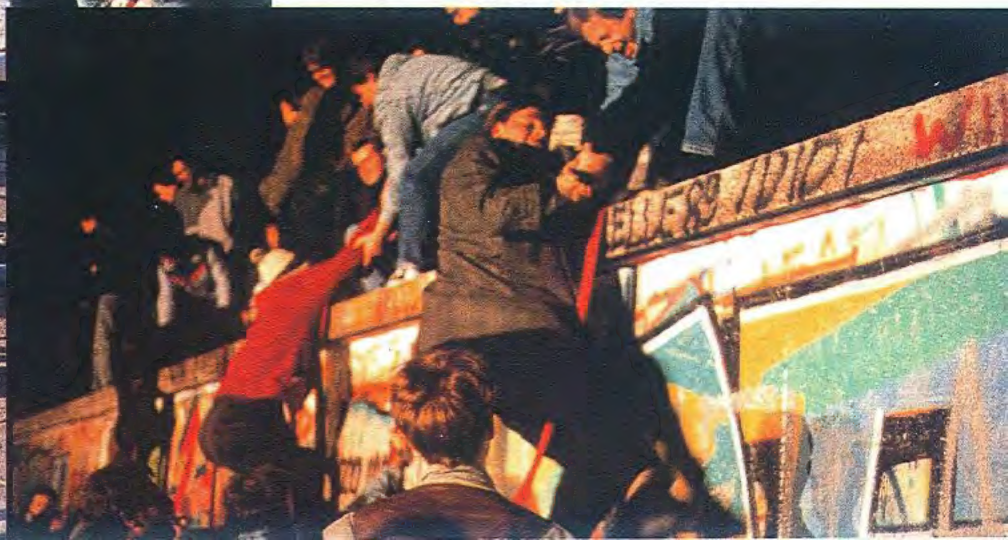
„Trebuie să construim o ţară astfel încât aceia care ne vizitează să renunţe imediat la orice prejudecăţi pe care le-ar putea avea la adresa noastră."

ţială. Ruşii au construit modulele Sputnik, în timp ce americanii au dezvoltat modulele Apollo. Marea Britanie a beneficiat de asemenea de cunoştinţele savanţilor germani pentru a asigura revirimentul economiei după război. Tot acest geniu ştiinţific pe care l-a cultivat Hitler în scopuri distructive a fost pus în slujba umanităţii de către celelalte ţări.

Noile Olimpiade

Hitler considera că „a fi sănătos şi activ sunt elemente esenţiale pentru a readuce mândria poporului". De aceea, era foarte interesat de Jocurile Olimpice, şi a decis să le folosească în avantajul său politic. Hitler a adus o serie de modificări substanţiale Jocurilor care au fost organizate la Berlin în august 1936. În zilele noastre, este absolut normal ca jocurile să fie transmise în întreaga lume, dar această practică îşi are originile în Berlinul interbelic. Faimoasa aprindere a flăcării olimpice este de asemenea o practică iniţiată la Olimpiada de la Berlin.

▾ Războiul Rece dintre Uniunea Sovietică şi Statele Unite a afectat profund întreaga lume. În 1989, Zidul Berlinului a căzut, iar Germania a fost reunificată.

▲ Ceremonia de deschidere a Olimpiadei de iarnă de la Calgary din 1988. Jocurile Olimpice moderne sunt foarte dinamice, transformându-se într-o adevărată afacere.

O altă tehnică folosită pentru prima oară la Berlin pentru stabilirea câștigătorului unei curse a fost photo-finish-ul. Multe alte elemente introduse la Olimpiada din 1936 de la Berlin se mai folosesc și în zilele noastre. Germania a câștigat la aceste jocuri 33 de medalii de aur, surclasând Statele Unite (24 de medalii) și demonstrând astfel forța țării.

Practica promovării Olimpiadei pentru scopuri politice a continuat și după moartea lui Hitler. Cele mai importante astfel de exemple sunt Jocurile Olimpice din 1980 de la Moscova și Jocurile desfășurate la Los Angeles în 1984. Sovieticii nu le-au permis națiunilor occidentale să participe în 1980, în timp ce americanii au blocat accesul esticilor la Olimpiada din 1984.

În prezent, Jocurile Olimpice s-au transformat într-o afacere care se poate dovedi extrem de profitabilă. Poate că și acesta este un efect indirect al schimbărilor pe care le-a instituit Adolf Hitler.

Germania de Est și de Vest

În timpul războiului, germanii au fost cu toții uniți împotriva unui inamic comun: puterile aliate. Acest lucru nu a fost însă suficient de puternic pentru a elimina diferențele de opinie dintre facțiunile comuniste și capitaliste din țară. Prin urmare, Germania a fost divizată în două părți.

Treptat, tensiunile dintre americani și britanici, care doreau să facă din Germania o țară capitalistă, și Rusia, care dorea să își impună viziunea comunistă, au escaladat.

▲ Trenul rapid german, ICE, conectează cele mai mari orașe germane. Astfel, călătoriile între acestea au devenit rapide și comode.

▼ Una dintre moștenirile lui Hitler: rețeaua extinsă de autostrăzi a Germaniei. Acest element a facilitat reconstrucția economiei germane.

◀ Lufthansa, o companie aeriană datând dinaintea celui de-al Doilea Război Mondial, un factor important în domeniul transporturilor aeriene.

▲ Un automobil Mercedes Benz, exponentul clasic al mașinilor germane. Compania concepe permanent modele noi și competitive.

S-a decis ca țara să fie împărțită între Germania de Vest și Germania de Est, astfel încât să se evite conflictul dintre cele două superputeri ale lumii.

În mod ironic, rezultatul încercării lui Hitler de a unifica lumea între granițele unui imperiu german a dus la separarea țării între comuniști și capitaliști.

Cu sprijinul țărilor capitaliste, Germania de Vest și-a organizat primele alegeri libere și, în septembrie 1949, și-a decis primul cancelar, Konrad Adenauer. Pe de altă parte, sovieticii au ajutat la reconstrucția Germaniei de Est. Lupta dintre cele două superputeri economice ale lumii, Statele Unite și Uniunea Sovietică, transpărea în mod evident în divizarea Germaniei în cele două țări.

Berlinul a fost de asemenea secționat chiar prin centrul său. Mulți au încercat să fugă din Germania de Est, căutând o viață mai bună în Occident, astfel că în 1961 a fost construit zidul Berlinului, pentru a separa complet cele două părți. Zidul care a despărțit cele două națiuni timp de 30 de ani a rămas un simbol al Războiului Rece dintre Statele Unite și URSS.

Soarta celor două țări a diferit frapant. Beneficiind de un influx de capital dinspre America, Germania de Vest a înflorit. Industria chimică a crescut rapid și, deja în 1950, PIB-ul revenise la nivelul interbelic, iar în 1960 se triplase, indicând o revenire miraculoasă. Pe de altă parte, Germania de Est suferea sub opresiunea comunistă, depășind mai dificil această perioadă neagră din istoria sa.

▼ Centrul European, inima economiei berlineze. La jumătate de secol de la sfârșitul războiului, Germania este din nou una dintre economiile de frunte ale lumii, transformându-se într-o țară pașnică și bogată.

▲ La șase ani de la căderea nazismului, în Germania persistau amintirile sumbre ale partidului hitlerist. Printre acestea se numără nașterea mișcării neo-naziste. Numărul tinerilor impresionați de discursurile lui Hitler a crescut, dând naștere unei probleme sociale de proporții.

În 1989, est-germanii au primit în sfârșit șansa unei vieți mai bune, după sfârșitul Războiului Rece. Cetățenii s-au organizat în mișcări ample, și în următorii ani au dărâmat Zidul Berlinului, reunificând Vestul și Estul Germaniei.

100 DE PERSONALITĂȚI

Oameni care au schimbat destinul lumii

ADOLF HITLER

DeAGOSTINI